

ข้อ ๐๑๙ ผลการเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ในโครงการคัดเลือก ประเมินคุณค่าเอกสารโบราณและหนังสือหายาก เพื่อจัดพิมพ์เผยแพร่
“คลังปัญญาแห่งสยาม คัดสรรเอกสารล้ำค่า” ประจำปี ๒๕๖๙

กรมศิลปากร โดยกลุ่มบริการทรัพยากรสารสนเทศ สำนักหอสมุดแห่งชาติ มีภารกิจในการให้บริการ การอ่าน การศึกษาค้นคว้า การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน การให้คำปรึกษา แนะนำ และเผยแพร่ความรู้ด้าน วิชาการแก่สถาบันการศึกษาและหน่วยงานอื่น ๆ ตลอดจนบริการสารสนเทศลักษณะพิเศษและการสงวน รักษาทรัพยากรสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของประชาชน

กลุ่มบริการทรัพยากรสารสนเทศได้เชิญนักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญที่เป็นบุคคลภายนอก ร่วมดำเนินกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ เช่น เป็นที่ปรึกษา และกรรมการ การมีส่วนร่วมดังกล่าวเป็นปัจจัย สำคัญในการพัฒนาการดำเนินงานของกลุ่มบริการทรัพยากรสารสนเทศ สำนักหอสมุดแห่งชาติ ให้มี ประสิทธิภาพสูงขึ้น

โครงการคัดเลือก ประเมินคุณค่าเอกสารโบราณและหนังสือหายาก เพื่อจัดพิมพ์เผยแพร่ “คลังปัญญา แห่งสยาม คัดสรรเอกสารล้ำค่า” ประจำปี ๒๕๖๙

กรมศิลปากร โดยกลุ่มบริการทรัพยากรสารสนเทศ สำนักหอสมุดแห่งชาติ จัดโครงการคัดเลือก ประเมินคุณค่าเอกสารโบราณและหนังสือหายาก เพื่อจัดพิมพ์เผยแพร่ “คลังปัญญา แห่งสยาม คัดสรร เอกสารล้ำค่า” ประจำปี ๒๕๖๙

โดยโครงการดังกล่าว มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกและประเมินคุณค่าเอกสารโบราณและหนังสือหายาก
๒. เพื่อดำเนินการคัดเลือกและประเมินคุณค่าของเอกสารโบราณและหนังสือหายาก เพื่อประกาศ ยกย่อง และจัดพิมพ์เผยแพร่ต่อไป

ในส่วนของเป้าหมายของการจัดโครงการดังกล่าว เพื่อกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกและประเมินคุณค่า เอกสารโบราณและหนังสือหายาก และดำเนินการคัดเลือกและประเมินคุณค่าเอกสารโบราณและหนังสือหายาก เพื่อประกาศยกย่องและจัดพิมพ์เผยแพร่ต่อไป

๑. ประเด็นหรือเรื่องในการมีส่วนร่วม

ในการประชุมคณะกรรมการคัดเลือก ประเมินคุณค่าเอกสารโบราณและหนังสือหายาก เพื่อจัดพิมพ์ เผยแพร่ “คลังปัญญาแห่งสยาม คัดสรรเอกสารล้ำค่า” ประจำปี ๒๕๖๙ มีการหารือกับที่ประชุมในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๑. ร่างเกณฑ์การคัดเลือกและประเมินคุณค่าเอกสารโบราณ
๒. ร่างเกณฑ์การคัดเลือกและประเมินคุณค่าหนังสือหายาก
๓. ผังงาน (Flowchart) การวางแผนการดำเนินงาน

๒. สรุปข้อมูลของผู้มีส่วนร่วม

การประชุมคณะกรรมการคัดเลือก ประเมินคุณค่าเอกสารโบราณและหนังสือหายาก เพื่อจัดพิมพ์เผยแพร่ “คลังปัญญาแห่งสยาม คัดสรรเอกสารล้ำค่า” ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ มีกรรมการบุคคลภายนอกซึ่งเป็นศิลปินแห่งชาติ อาจารย์มหาวิทยาลัย บุคลากรจากบริษัทเอกชน ข้าราชการบำนาญ ผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องการประเมินคุณค่าเอกสารโบราณและหนังสือหายาก เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย

๑. นายกิตติพันธ์ พานสุวรรณ	ข้าราชการบำนาญ กรมศิลปากร และ
ที่ปรึกษาในโครงการ ฯ
๒. นางสาวเอมอร เชาว์สวน	ข้าราชการบำนาญ
๓. นางสาวรัชณี ทรัพย์วิจิตร	ข้าราชการบำนาญ
๔. พลตรี ศาสตราจารย์ศรีศักดิ์ ชูสวัสดิ์	อาจารย์มหาวิทยาลัย
๕. รองศาสตราจารย์อภิรักษ์ณ เกษมผลกุล	อาจารย์มหาวิทยาลัย
๖. นายอเนก นาวิกมูล	ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓
๗. นายธงชัย ลิขิตพรสวรรค์	กรรมการผู้จัดการ สำนักพิมพ์ ต้นฉบับ จำกัด

๓. ผลการดำเนินงานที่ได้จากการมีส่วนร่วม

สืบเนื่องจากการได้รับความร่วมมือจากกรรมการบุคคลภายนอก ซึ่งเป็น ศิลปินแห่งชาติ อาจารย์มหาวิทยาลัย บุคลากรจากบริษัทเอกชน ข้าราชการบำนาญ ผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องการประเมินคุณค่าเอกสารโบราณและหนังสือหายาก ทำให้ได้รับมติที่ประชุมในเรื่องร่างเกณฑ์การคัดเลือกและประเมินคุณค่าเอกสารโบราณ ร่างเกณฑ์การคัดเลือกและประเมินคุณค่าหนังสือหายาก และ ผังงาน (Flowchart) การวางแผนการดำเนินงาน ให้มีการปรับเพิ่มขึ้นตอนในร่างเกณฑ์ ฯ ให้ความเหมาะสมมากขึ้น เช่น การเพิ่มขึ้นตอนการประชาสัมพันธ์ เป็นต้น เพื่อนำมาใช้ในการปรับร่างเกณฑ์การคัดเลือกประเมินคุณค่าเอกสารโบราณและหนังสือหายากเพื่อจัดพิมพ์เผยแพร่ “คลังปัญญาแห่งสยาม คัดสรรเอกสารล้ำค่า” ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ต่อไป

๔. การนำผลจากการมีส่วนร่วมไปปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยงาน

ฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการคัดเลือก ประเมินคุณค่าเอกสารโบราณและหนังสือหายาก เพื่อจัดพิมพ์เผยแพร่ “คลังปัญญาแห่งสยาม คัดสรรเอกสารล้ำค่า” ได้นำมติที่ประชุมไปปรับ ร่างเกณฑ์ ฯ ให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น และนำเสนอคณะกรรมการการคัดเลือก ฯ ในการจัดประชุม ฯ ครั้งต่อไป ในช่วงปลายเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๔ ซึ่งการได้รับความเห็นชอบของกรรมการบุคคลภายนอก เมื่อนำมาผนวกกับข้อมูลของกรรมการที่ปฏิบัติงาน ภายในกรมศิลปากร จะส่งผลให้การดำเนินงานใน พ.ศ. ๒๕๖๔ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

คำสั่งกรมศิลปากร

ที่ ๓๓๓ / ๒๕๖๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือก ประเมินคุณค่าเอกสารโบราณและหนังสือหายาก
เพื่อจัดพิมพ์เผยแพร่ “คลังปัญญาแห่งสยาม: คัดสรรเอกสารล้ำค่า”

กรมศิลปากร โดยสำนักหอสมุดแห่งชาติ มีภารกิจหน้าที่ในการจัดเก็บ รวบรวม สืบค้นและ
สงวนรักษาเอกสารโบราณและหนังสือหายาก ซึ่งเป็นเอกสารและหนังสือที่บันทึกสรรพวิชาการและแสดงให้เห็น
ภูมิปัญญาของไทย อาทิ ด้านประวัติศาสตร์ของชาติ อักษรศาสตร์ วรรณกรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี
และวัฒนธรรมอันดีงามของชาติที่มีมายาวนาน ซึ่งเป็นแบบอย่างของอดีตอันเป็นพื้นฐานของสังคมในปัจจุบัน

ดังนั้น กรมศิลปากร โดยสำนักหอสมุดแห่งชาติ ได้พิจารณาเห็นคุณค่าความสำคัญของเอกสาร
โบราณและหนังสือหายาก จึงแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือก ประเมินคุณค่าเอกสารโบราณและหนังสือหายาก
เพื่อจัดพิมพ์เผยแพร่ “คลังปัญญาแห่งสยาม: คัดสรรเอกสารล้ำค่า” เพื่อประกาศ ยกย่อง ถึงความสำคัญ
ของเอกสารโบราณและหนังสือหายาก เพื่อดำเนินการดูแล รักษา อนุรักษ์ เพิ่มคุณค่า และเผยแพร่ให้ประชาชน
ได้ตระหนักถึงคุณค่าความสำคัญและรู้สึกภาคภูมิใจในเอกสารโบราณและหนังสือหายากให้เป็นมรดกภูมิปัญญา
ของชาติสืบไป โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่ และอำนาจ ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑. นายกิตติพันธ์ พานสุวรรณ
ที่ปรึกษากรมศิลปากร	ที่ปรึกษา
๒. นางสาวพิมพ์พรรณ ไพบูลย์หวังเจริญ
นักอักษรศาสตร์ทรงคุณวุฒิ (ภาษา เอกสาร และหนังสือ) กรมศิลปากร	ที่ปรึกษา
๓. พลตรี ศาสตราจารย์ศรีศักร ชูสวัสดิ์	ที่ปรึกษา
๔. นางสาวรัชณี ทรัพย์วิจิตร	ที่ปรึกษา
๕. อธิบดีกรมศิลปากร	ประธานกรรมการ
๖. รองอธิบดีกรมศิลปากร ที่ได้รับมอบหมาย	กรรมการ
๗. นางสาวเอมอร เขาวนัสวาน
นักภาษาโบราณเชี่ยวชาญ สำนักหอสมุดแห่งชาติ	กรรมการ
๘. รองศาสตราจารย์อภิรักษ์ เกษมผลกุล
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล	กรรมการ
๙. นายธงชัย ลิขิตพรสวรรค์	กรรมการ
๑๐. นายเอนก นาวิกมูล	กรรมการ

๑๑. ผู้อำนวยการ...

๑๑. ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ
สำนักหอสมุดแห่งชาติ	กรรมการ
๑๒. ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยและพัฒนาห้องสมุด
สำนักหอสมุดแห่งชาติ	กรรมการ
๑๓. ผู้อำนวยการกลุ่มหนังสือตัวเขียนและจารึก
สำนักหอสมุดแห่งชาติ	กรรมการ
๑๔. หัวหน้าหอสมุดดนตรีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
รัชกาลที่ ๙ และห้องสมุดดนตรีทูลกระหม่อมสิรินธร
สำนักหอสมุดแห่งชาติ	กรรมการ
๑๕. หัวหน้าหอสมุดแห่งชาติเขตลาดกระบัง เฉลิมพระเกียรติ
สำนักหอสมุดแห่งชาติ	กรรมการ
๑๖. หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป
สำนักหอสมุดแห่งชาติ	กรรมการ
๑๗. นางศิวพร เฉลิมศรี
นักภาษาโบราณชำนาญการพิเศษ สำนักหอสมุดแห่งชาติ	กรรมการ
๑๘. นายวัฒนา พิงษ์จีน
นักภาษาโบราณชำนาญการพิเศษ สำนักหอสมุดแห่งชาติ	กรรมการ
๑๙. นางสาวยุวเรศ วุทธิธรรพ์
นักภาษาโบราณชำนาญการพิเศษ สำนักหอสมุดแห่งชาติ	กรรมการ
๒๐. นางสาวชญานันท์ จินดารักษ์
นักภาษาโบราณชำนาญการพิเศษ สำนักหอสมุดแห่งชาติ	กรรมการ
๒๑. นางสาวอุดมพร เข้มเฉลิม
บรรณารักษ์ชำนาญการ สำนักหอสมุดแห่งชาติ	กรรมการ
๒๒. นางสาวสมหญิง มงคลธง
บรรณารักษ์ชำนาญการ สำนักหอสมุดแห่งชาติ	กรรมการ
๒๓. นางสาวจิตติมา คำคุณ
บรรณารักษ์ชำนาญการ สำนักหอสมุดแห่งชาติ	กรรมการ
๒๔. ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดแห่งชาติ	กรรมการและเลขานุการ
๒๕. ผู้อำนวยการกลุ่มบริการทรัพยากรสารสนเทศ
สำนักหอสมุดแห่งชาติ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๖. นางสาวนัสสุดา ดิษยบุตร
บรรณารักษ์ชำนาญการพิเศษ สำนักหอสมุดแห่งชาติ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๗. นางสาววิภาณันท์ ลำงาม
บรรณารักษ์ชำนาญการ สำนักหอสมุดแห่งชาติ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๒. หน้าที่และอำนาจ

๑. กำหนดกรอบและแนวทาง ให้คำปรึกษา แนะนำ เสนอความเห็นเกี่ยวกับการคัดเลือก ประเมินคุณค่าเอกสารโบราณและหนังสือหายาก
 ๒. รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการคัดเลือก ประเมินคุณค่าเอกสารโบราณและหนังสือหายาก
 ๓. พิจารณาและกำหนดเกณฑ์การคัดเลือก ประเมินคุณค่าเอกสารโบราณและหนังสือหายาก
 ๔. พิจารณาและคัดเลือก ประเมินคุณค่าเอกสารโบราณและหนังสือหายาก
 ๕. ประสานงานกับหน่วยงานของกรมศิลปากร และหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง
 ๖. ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๘

MMV

(นายพนมบุตร จันทรโชติ)
อธิบดีกรมศิลปากร

แผนงาน	พื้นฐานด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
ผลผลิต	มรดกศิลปวัฒนธรรมได้รับการอนุรักษ์ พัฒนา สืบสาน สร้างสรรค์และเผยแพร่
ชื่อโครงการ	โครงการคัดเลือก ประเมินคุณค่าเอกสารโบราณและหนังสือหายาก เพื่อจัดพิมพ์เผยแพร่ “คลังปัญญาแห่งสยาม: คัดสรรเอกสารล้ำค่า” ประจำปี ๒๕๖๙
ประเภทโครงการ	☐ ใหม่ ☒ ต่อเนื่อง
หน่วยงานรับผิดชอบ	กลุ่มบริการทรัพยากรสารสนเทศ สำนักหอสมุดแห่งชาติ กรมศิลปากร
งบประมาณ	จำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท (สามหมื่นบาทถ้วน)

๑. หลักการและเหตุผล

เอกสารโบราณและหนังสือหายาก เป็นเอกสารและหนังสือที่บันทึกสรรพวิชาการและแสดงให้เห็นภูมิปัญญาของบรรพชนไทยในหลาย ๆ ด้าน ทั้งด้านประวัติศาสตร์ของชาติ อารยธรรมของสังคมกลุ่มต่าง ๆ ในประเทศไทย อักษรศาสตร์ วรรณกรรม ภาษาศาสตร์ ตลอดจนขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงามของชาติที่มีมายาวนาน ซึ่งเป็นแบบอย่างของอดีตอันเป็นพื้นฐานของสังคมในปัจจุบัน ที่ได้บันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษรในรูปของหนังสือตัวเขียนและจารึก จนเมื่อเริ่มมีเทคโนโลยีการพิมพ์เข้ามาในประเทศไทย จึงบันทึกหลักฐานต่าง ๆ ด้วยการพิมพ์หนังสือ ซึ่งต่อมาก็กลายเป็นหนังสือหายาก เอกสารและหนังสือเหล่านี้มีอายุกว่า ๑๐๐ ปี และถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งที่สืบทอดมาถึงอนุชนในรุ่นหลัง

ปัจจุบันที่ทั่วโลกสามารถติดต่อและเชื่อมโยงกันได้อย่างง่ายดาย การบูรณาการงานด้านวัฒนธรรมการอ่านเป็นสิ่งหนึ่งที่หลายประเทศให้ความสนใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัฒนธรรมการอ่านของเด็กและเยาวชน ประกอบกับนโยบาย THACCA ด้านหนังสือของรัฐบาลที่สนับสนุนการแปลหนังสือไทยสู่สายตาทั่วโลก ด้วยเหตุนี้หอสมุดแห่งชาติจึงประสงค์แปลและจัดพิมพ์หนังสือสำหรับเด็กและเยาวชน เพื่อให้มีความเป็นสากล สร้างความเข้าใจในเนื้อหา สามารถเผยแพร่วัฒนธรรม มรดกภูมิปัญญาและความเป็นไทยออกไปสู่สากลโลกได้ดียิ่งขึ้น และเป็นการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านร่วมกันต่อไป

โครงการคัดเลือกประเมินคุณค่าเอกสารโบราณและหนังสือหายากเพื่อจัดพิมพ์เผยแพร่ “คลังปัญญาแห่งสยาม: คัดสรรเอกสารล้ำค่า” มีกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ การแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือก ประเมินคุณค่าเอกสารโบราณและหนังสือหายาก การกำหนดเกณฑ์การคัดเลือก ประเมินคุณค่าเอกสารโบราณและหนังสือหายาก การเสนอชื่อเอกสารโบราณและหนังสือหายากเพื่อเข้ารับการพิจารณา รวมถึงการจัดพิมพ์เผยแพร่ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๙ นี้ ประสงค์ดำเนินการกำหนดเกณฑ์การคัดเลือก ประเมินคุณค่าเอกสารโบราณและหนังสือหายาก การเสนอรายชื่อเอกสารโบราณและหนังสือหายาก เพื่อดำเนินการคัดเลือกและประกาศยกย่องก่อนดำเนินกิจกรรมต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกและประเมินคุณค่าเอกสารโบราณและหนังสือหายาก

๒.๒ เพื่อดำเนินการคัดเลือกและประเมินคุณค่าของเอกสารโบราณและหนังสือหายาก เพื่อประกาศยกย่อง และจัดพิมพ์เผยแพร่ต่อไป

๓. เป้าหมาย

กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกและประเมินคุณค่าเอกสารโบราณและหนังสือหายาก และดำเนินการคัดเลือกและประเมินคุณค่าเอกสารโบราณและหนังสือหายาก เพื่อประกาศยกย่องและจัดพิมพ์เผยแพร่ต่อไป

๔. ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

๔.๑ ผลผลิต (OUTPUT)

- สามารถกำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกและประเมินคุณค่าเอกสารโบราณและหนังสือหายาก
- สามารถดำเนินการคัดเลือกและประเมินคุณค่าเอกสารโบราณและหนังสือหายาก

๔.๒ ผลลัพธ์ (OUTCOME)

- เพื่อดำเนินการประกาศยกย่องและจัดพิมพ์เผยแพร่ต่อไป

๕. วิธีการวัดผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

๕.๑ ตัวชี้วัดผลผลิต

- ร้อยละ ๑๐๐ ของการคัดเลือกและประเมินคุณค่าเอกสารโบราณและหนังสือหายากสำเร็จตาม

เป้าหมาย

๕.๒ ตัวชี้วัดผลลัพธ์

- สำนักหอสมุดแห่งชาติสามารถดำเนินการคัดเลือกและประเมินคุณค่าของเอกสารโบราณและหนังสือหายาก ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นสำเร็จตามเป้าหมาย

๖. แผนการดำเนินงานตามโครงการ

๖.๑ ลักษณะและวิธีการดำเนินงาน

- กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกและประเมินคุณค่าเอกสารโบราณและหนังสือหายาก
- เสนอรายชื่อเอกสารโบราณและหนังสือหายากเพื่อพิจารณา
- คณะกรรมการพิจารณาและประกาศยกย่อง

๖.๒ แผนการดำเนินงาน

กิจกรรม \ ระยะเวลา	งบประมาณปี ๒๕๖๙											
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๑. กำหนดแผนงานดำเนินการและประชุมคณะทำงาน		↔			↔							
๒. ประกาศหลักเกณฑ์การคัดเลือกและประเมินคุณค่าเอกสารโบราณและหนังสือหายาก			↔	↔								
๓. การเสนอรายชื่อเอกสารโบราณและหนังสือหายากเพื่อพิจารณาตามหลักเกณฑ์						↔	↔					
๔. ประชุมคณะกรรมการเพื่อพิจารณาเอกสารโบราณและหนังสือหายากตามหลักเกณฑ์ในการคัดเลือก								↔			↔	
๕. ประกาศยกย่อง												↔
๖. สรุปรายงานผลการดำเนินโครงการ												↔

หมายเหตุ : ระยะเวลาอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

๗. พื้นที่ดำเนินการตามโครงการ

กลุ่มบริการทรัพยากรสารสนเทศ สำนักหอสมุดแห่งชาติ

๘. ระยะเวลาดำเนินการตามโครงการ

พฤศจิกายน ๒๕๖๘ – กันยายน ๒๕๖๙

๙. งบประมาณ

งบประมาณประจำปี ๒๕๖๙ จำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท (สามหมื่นบาทถ้วน) รายละเอียดดังนี้

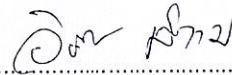
- อาหารว่างและเครื่องดื่ม (๒๕ คน x ๓๕ บาท x ๔ ครั้ง) เป็นเงิน ๓,๕๐๐ บาท ✓
- อาหารกลางวัน (๒๕ คน x ๑๒๐ บาท x ๔ ครั้ง) เป็นเงิน ๑๒,๐๐๐ บาท ✓
- ค่าพาหนะสำหรับผู้เชี่ยวชาญ (๕ คน x ๖๐๐ บาท x ๔ ครั้ง) เป็นเงิน ๑๒,๐๐๐ บาท ✓
- ค่าจัดทำเอกสารประกอบการประชุม เป็นเงิน ๒,๕๐๐ บาท ✓

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๐,๐๐๐ บาท (สามหมื่นบาทถ้วน)

หมายเหตุ ขออภัยเสียทุกรายการ

๑๐. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑๐.๑. สามารถกำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกและประเมินค่าเอกสารโบราณและหนังสือหายาก

๑๐.๒. สามารถดำเนินการคัดเลือกและประเมินคุณค่าของเอกสารโบราณและหนังสือหายากเพื่อ
ประกาศยกย่องและจัดพิมพ์เผยแพร่ต่อไป

(นางสาววิภาณันท์ ลำงาม)

บรรณารักษ์ชำนาญการ

ผู้เขียนโครงการ

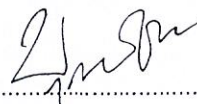

(นายประสิทธิ์ชัย เลิศรัตนเคทกาล)

บรรณารักษ์ชำนาญการพิเศษ

ผู้อำนวยการกลุ่มบริการทรัพยากรสารสนเทศ

ผู้เห็นเสนอโครงการ

(นางสาวบุปผา ชูชาติ)

ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดแห่งชาติ

ผู้เห็นชอบโครงการ

รายงานการประชุมคณะกรรมการคัดเลือก ประเมินคุณค่าเอกสารโบราณและหนังสือหายาก
เพื่อจัดพิมพ์เผยแพร่ “คลังปัญญาแห่งสยาม: คัดสรรเอกสารล้ำค่า”
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๙

วันศุกร์ที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๙ เวลา ๑๐.๐๐ - ๑๔.๐๐ น.
ณ ห้องประชุม ๒๒๐๓ อาคาร ๒ ชั้น ๒ สำนักหอสมุดแห่งชาติ

ผู้มาประชุม

๑. นางสาวพิมพ์พรรณ ไพบูลย์หวังเจริญ	นักอักษรศาสตร์ทรงคุณวุฒิ (ภาษา เอกสาร และหนังสือ)	ประธาน
๒. นายกิตติพันธ์ พานสุวรรณ	ที่ปรึกษากรมศิลปากร	
๓. พลตรี ศาสตราจารย์ศรีศักร ชูสวัสดิ์		
๔. นางสาวบุบผา ชูชาติ	ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดแห่งชาติ	
๕. นายวัฒนา พิงษ์จีน	นักภาษาโบราณชำนาญการพิเศษ รักษาการในตำแหน่งนักภาษาโบราณเชี่ยวชาญ	
๖. นางสาวเอมอร เขาวนสวน	ข้าราชการบำนาญ กรมศิลปากร	
๗. นายอเนก นาวิกมูล	ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓	
๘. นายธงชัย ลิขิตพรสวรรค์	กรรมการผู้จัดการ สำนักพิมพ์ ดันฉบับ จำกัด	
๙. นายประสิทธิ์ชัย เลิศรัตนเคทกาล	ผู้อำนวยการกลุ่มบริการทรัพยากรสารสนเทศ	
๑๐. นางอัจฉรา จารุวรรณ	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ	
๑๑. นางสาววิวรรณ พุ่มซ้อน	ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยและพัฒนาห้องสมุด	
๑๒. นายจุฑา ดิประโคน	ผู้อำนวยการกลุ่มหนังสือตัวเขียนและจารึก	
๑๓. นางสาวยุวเรศ อธิชัยวัฒนา	หัวหน้าหอสมุดแห่งชาติเขตลาดกระบังเฉลิมพระเกียรติ	
๑๔. นายสินธ์ชัย กล่อมเมือง	หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป	
๑๕. นางสาววันัสสุดา ดิษยบุตร	บรรณารักษ์ชำนาญการพิเศษ	
๑๖. นางสาวพร เฉลิมศรี	นักภาษาโบราณชำนาญการพิเศษ	
๑๗. นางสาวยุวเรศ วุทธิธรรพ	นักภาษาโบราณชำนาญการพิเศษ	
๑๘. นางสาววิภาณันท์ ลำงาม	บรรณารักษ์ชำนาญการ	
๑๙. นางสาวอุดมพร เข้มเฉลิม	บรรณารักษ์ชำนาญการ	
๒๐. นางสาวฐิติมา คำคุณ	บรรณารักษ์ชำนาญการ	

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นางสาวรุ่งญาดา สุวรรณจินดา	บรรณารักษ์ปฏิบัติการ
๒. นายชาญวิทย์ ฉันทเลิศวิทยา	บรรณารักษ์ปฏิบัติการ
๓. นางสาวเมธาวดี กิจกล้า	บรรณารักษ์ปฏิบัติการ

ผู้ไม่มาประชุม

๑. นายพนมบุตร จันทรโชติ	อธิบดีกรมศิลปากร	ติดภารกิจ
๒. นางสาวชนิษฐา โชติกวนิชย์	รองอธิบดีกรมศิลปากร	ติดภารกิจ
๓. นางสาวรัชณี ทรัพย์วิจิตร	ข้าราชการบำนาญ กรมศิลปากร	ลาประชุม

๔. รองศาสตราจารย์อภิรักษ์กุล เกษมผลกุล	คณะศิลปศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล	ลาประชุม
๕. นางโสภี เฮงสุตผล	หัวหน้าหอสมุดดนตรีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ และห้องสมุดดนตรี ทูลกระหม่อมสิรินธร	ลาประชุม
๖. นางสาวชญาณุตม์ จินดารักษ์	นักภาษาโบราณชำนาญการพิเศษ	ลาประชุม
๗. นายรัตนกร ศรีรอด	บรรณารักษ์ปฏิบัติการ	ลาประชุม

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๐๐ น.

นางสาวพิมพ์พรรณ ไพบูลย์ห้วงเจริญ นักอักษรศาสตร์ทรงคุณวุฒิ (ภาษา เอกสาร และหนังสือ) ทำหน้าที่กรรมการ ได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมศิลปากรให้เป็นประธานการประชุม และกล่าวเปิดการประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องประธาน / ฝ่ายเลขานุการชี้ให้ที่ประชุมทราบ

๑. อธิบดีกรมศิลปากรติดภารกิจจึงได้มอบหมายให้ นางสาวพิมพ์พรรณ ไพบูลย์ห้วงเจริญ เป็นประธานในการประชุมแทน และดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระต่อไป

๒. โครงการนี้เป็นโครงการใหม่จากแนวคิดของท่านกิตติพันธ์ พานสุวรรณ เพื่อให้หอสมุดแห่งชาติมีบทบาทในเรื่องของเอกสารที่จัดเก็บไว้ทั้งเอกสารโบราณและหนังสือหายาก โดยมีเป้าหมายระยะยาวคือ หลังจากที่มีการกำหนดเกณฑ์และคัดเลือกเรียบร้อยแล้ว จะทำการประกาศยกย่อง และพิมพ์เผยแพร่ต่อไป

๓. แนวคิดและความเป็นมาของโครงการ โดยตั้งต้นจากแนวคิดในการพัฒนาหอสมุดแห่งชาติที่จัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศที่สำคัญไว้เป็นจำนวนมาก บางชิ้นอาจถือได้ว่าเป็นโบราณวัตถุ เป็นเอกสารปฐมภูมิซึ่งนำไปสู่ความสำเร็จของการดำเนินงานด้านภาษา เอกสาร และหนังสือของกรมศิลปากร จึงเห็นว่าควรแต่งตั้งคณะกรรมการของหอสมุดแห่งชาติที่มีอธิบดีกรมศิลปากรเป็นประธานเพื่อให้แนวทางในการขับเคลื่อนกิจการของหอสมุดแห่งชาติ เกิดความคุ้นเคย ได้รับทราบปัญหาขัดข้องในการปฏิบัติงาน สนับสนุนการดำเนินงานให้ลุล่วงด้วยดี เหมือนคณะกรรมการคณะต่าง ๆ จากแต่ละสำนักของกรมศิลปากร ซึ่งในส่วนนี้ก็มียงบประมาณจากกองทุนที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการดำเนินการอีกด้วย โดยในการขับเคลื่อนนี้หากจะให้ง่ายที่สุดก็ต้องมีหน่วยงานอื่นเข้ามามีส่วนร่วม และส่วนของหอสมุดแห่งชาติที่มีเอกสารโบราณต่าง ๆ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นโบราณวัตถุ อาจทำให้สามารถใช้งบประมาณกองทุนโบราณคดีในการดำเนินการได้เพื่อให้เกิดศักยภาพมากยิ่งขึ้นในวันนี้อาจจะยังไม่ถึงจุดที่คิดไว้ แต่เป็นการเริ่มต้นที่ทำให้เราสามารถขับเคลื่อน ผลักดันให้ไปสู่จุดนั้นต่อไป

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการคัดเลือก ประเมินคุณค่าเอกสารโบราณและหนังสือหายากเพื่อจัดพิมพ์เผยแพร่ “คลังปัญญาแห่งสยาม: คัดสรรเอกสารล้ำค่า” ครั้งที่ ๒/๒๕๖๘

ฝ่ายเลขานุการได้จัดทำรายงานการประชุมคณะกรรมการคัดเลือก ประเมินคุณค่าเอกสารโบราณและหนังสือหายากเพื่อจัดพิมพ์เผยแพร่ “คลังปัญญาแห่งสยาม: คัดสรรเอกสารล้ำค่า” ครั้งที่ ๒/๒๕๖๘ วันศุกร์ที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๘ เวลา ๑๔.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. ณ ห้องประชุม ๒๒๐๓ อาคาร ๒ ชั้น ๒ สำนักหอสมุดแห่งชาติเสร็จเรียบร้อยแล้ว และส่งให้ผู้เข้าร่วมประชุมทราบและพิจารณาแล้ว ทั้งนี้ขอให้ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุม หากมีแก้ไขแจ้งฝ่ายเลขานุการดำเนินการปรับแก้ไขต่อไป

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุม

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเสนอเพื่อทราบ

๓.๑ ร่างเกณฑ์การคัดเลือกและประเมินคุณค่าเอกสารโบราณ

๑. การนำเสนอร่างเกณฑ์การคัดเลือกและประเมินคุณค่าเอกสารโบราณ ที่ได้ปรับปรุงตามคำแนะนำของคณะกรรมการ ฯ ดังนี้

ร่างเกณฑ์การคัดเลือกและประเมินคุณค่าเอกสารโบราณ

๑. หลักเกณฑ์เบื้องต้น

๑.๑ เอกสารโบราณที่มีความสำคัญโดยเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ (Historic significance) เป็นประโยชน์ในทางศิลปะ ประวัติศาสตร์หรือโบราณคดี รวมทั้งอาจมีความเกี่ยวข้องกับประเด็นสำคัญอื่น ๆ ร่วมด้วย ได้แก่

- ด้านการพัฒนาการทางการเมือง เศรษฐกิจ หรือความเคลื่อนไหวทางสังคมจิตวิญญาณ
- ด้านบุคคล / บุคลิกภาพที่มีความเป็นผู้นำในประวัติศาสตร์
- ด้านเหตุการณ์สำคัญที่เปลี่ยนโลก
- ด้านสถานที่เฉพาะที่มีความสำคัญ
- ด้านประเพณี ขนบธรรมเนียมที่มีคุณค่า
- ด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ/ชุมชน
- ด้านการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต วัฒนธรรม
- เอกสารที่เป็นจุดพลิกผันทางประวัติศาสตร์ นวัตกรรมสำคัญ
- งานชิ้นเอกในด้านศิลปกรรม (ศิลปวัตถุ) วรรณกรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี กีฬา

หรือด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่และวัฒนธรรม

๑.๒ รูปแบบ และลีลาการเขียน (สไตล์) (Form and style)

- รูปแบบลักษณะทางกายภาพของเอกสารที่มีลักษณะตามหลักเกณฑ์นี้ เช่น เอกสารต้นฉบับ เอกสารลายลักษณ์

- การเขียนบนเอกสารด้วยตัวอักษรที่สวยงามเป็นเอกลักษณ์ สามารถนำมาเป็นแบบอย่างในการสร้างสรรค์งานลักษณะเดียวกันต่อไปได้

- การเรียบเรียงด้วยถ้อยคำภาษาที่สละสลวย มีวรรณศิลป์เป็นแบบอย่างในการเขียนกับผู้ที่สร้างสรรค์งานวรรณกรรมต่อไปได้

๑.๓ ความสำคัญด้านสังคม จิตวิญญาณ / ชุมชน (Social / spiritual / community significance) เอกสารมีความเกี่ยวข้องกับชุมชนในปัจจุบัน เช่น ชุมชนที่ยังคงผูกพันแน่นแฟ้นกับเอกสารนี้ หรือเอกสารนี้เป็นประจักษ์พยานในเหตุการณ์หรือสถานที่จำเพาะ หรือได้รับการสักการะบูชาในฐานะที่เกี่ยวข้องกับผู้นำทางจิตวิญญาณหรือนักบุญ

๒. เกณฑ์เปรียบเทียบ (Comparative criteria)

๒.๑ ความหายาก (Rarity)

๒.๒ ความสมบูรณ์ ความครบถ้วน สภาพเอกสาร

๒.๓ ความสำคัญของเอกสาร (Statement of significance)

๓. ลักษณะอื่น ๆ

๓.๑ การประเมินด้านความเสี่ยง (Risk assessment) ข้อมูลด้านการถูกคุกคามขู่เข็ญต่อเอกสารว่ามีความเสี่ยงจากปัจจัยเหล่านี้หรือไม่

- สภาพภูมิอากาศ (Climatic conditions)
- การเก็บรักษาไม่ดี (Poor storage)
- สภาวะเศรษฐกิจ (Economic issues)
- การแทรกแซงทางการเมือง (Potential political interference)

๓.๒ ประวัติการพิมพ์เผยแพร่ การศึกษาค้นคว้าหรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเอกสารนั้น

๓.๓ แนวทางการศึกษาบูรณาการเนื้อหาในเอกสารร่วมกับศาสตร์อื่น ๆ เช่น

- เวชศาสตร์/ประวัติศาสตร์
- ภูมิศาสตร์/ดาราศาสตร์/โบราณคดี/ประวัติศาสตร์
- วรรณคดี/แผนที่โบราณ/ภูมิศาสตร์/การท่องเที่ยวและการจัดการพื้นที่
- วรรณคดีเปรียบเทียบ
- ภาษาศาสตร์/ระบบเสียง/ศัพท์/การสืบสร้างคำ/ชุดอักษรและการออกแบบ
- คติชน/ความเชื่อ/การท่องเที่ยว/สินค้าทางวัฒนธรรม
- คณิตศาสตร์/วิทยาศาสตร์/แบบเรียน/สื่อการสอน
- กฎหมาย/วรรณคดี/ความเชื่อ/การบริหารจัดการสังคม
- กฎหมายเปรียบเทียบ
- คัมภีร์ศาสนา/ศาสนาเปรียบเทียบ
- ศิลปะ/สื่อการสอน/สินค้าทางวัฒนธรรม
- วรรณคดี/นาฏยศาสตร์
- งานช่างประณีตศิลป์/สถาปัตยกรรมไทย/ประวัติศาสตร์
- ศิลปะ/วิทยาศาสตร์/การอนุรักษ์ ฯลฯ

รายการที่คัดเลือกไว้

- หนังสือสมุดไทยขาว เรื่อง แผนที่เมืองนครศรีธรรมราช (พ.ศ.๒๑๕๘) เลขที่ ๓
- หนังสือสมุดไทยขาว เรื่อง พระสมุดตำราแผนคชลักษณ์ เลขที่ ๑๖ พ.ศ. ๒๒๙๓ (พระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ)
- หนังสือสมุดไทยขาว เรื่อง พระสมุดโคลงแผนม้า ตำราพุกาม เลขที่ ๒๓๓

มติที่ประชุม รับทราบ

๓.๒ ร่างเกณฑ์การคัดเลือกและประเมินคุณค่าหนังสือหายาก

๑. การนำเสนอร่างเกณฑ์การคัดเลือกและประเมินคุณค่าหนังสือหายากตามคำแนะนำของคณะกรรมการ ฯ

ร่างเกณฑ์การคัดเลือกและประเมินคุณค่าหนังสือหายาก

๑. ความหายาก

- หนังสือที่มีคุณค่าในด้านการพิมพ์ เป็นเอกสารปฐมภูมิ ในด้านประวัติและพัฒนาการของการพิมพ์ของประเทศ

- หนังสือฉบับพิมพ์ครั้งแรก
- หนังสือที่มีการพิมพ์จำนวนจำกัด
- เป็นหนังสือที่เข้าถึงหรือพบเจอได้ยาก ไม่สามารถหาได้จากห้องสมุดทั่วไป หรือไม่มีจำหน่ายในท้องตลาด
- จำนวนสำเนาที่เหลืออยู่ในโลกหรือในประเทศมีน้อย

๒. อายุและความเก่าแก่

- อายุเกิน ๕๐ ปี หรือมากกว่า ขึ้นอยู่กับนิยามของหน่วยงาน องค์กร สถาบัน
- อยู่ในช่วงประวัติศาสตร์สำคัญ
- ผลิตภัณฑ์ที่มีความเปลี่ยนแปลงด้านการพิมพ์หรือการเขียน

๓. ความสำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

- เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ประวัติศาสตร์สำคัญ
- สะท้อนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ความเชื่อ ประเพณี ขนบธรรมเนียมที่มีคุณค่า และศิลปวัฒนธรรมของยุคสมัย
- เป็นหลักฐานสำคัญด้านศาสนา เศรษฐกิจ และการเมืองการปกครองของไทยสมัยต่าง ๆ

๔. คุณค่าทางวิชาการและเนื้อหา

- เป็นแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ
- มีเนื้อหาที่ไม่มีในแหล่งอื่น หรือเป็นข้อมูลเฉพาะด้าน
- ใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงสำคัญในการค้นคว้าวิจัยทางวิชาการแขนงต่าง ๆ เช่น
 - การศึกษาทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี
 - การสอบสวนฟื้นฟูประเพณีวัฒนธรรม
 - การสอบทานวรรณกรรม
 - การศึกษาด้านอักษรศาสตร์และภาษาศาสตร์
 - การเมืองและการปกครองของไทย
 - การศึกษาเกี่ยวกับภาพประกอบในหนังสือ
 - การต่างประเทศและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

๕. คุณค่าทางศิลปะและการพิมพ์

- มีลวดลายปก ภาพประกอบ หรือการพิมพ์ที่มีเอกลักษณ์
- เป็นตัวอย่างเทคนิคการพิมพ์/เขียนในยุคนั้น
- มีลายมือผู้เขียนต้นฉบับ หรือการประดับตกแต่งพิเศษ
- หนังสือที่มีภาพประกอบที่มีคุณค่า เช่น ภาพประกอบที่ผู้เขียนวาดหรือถ่ายภาพด้วยตนเอง ภาพฝีพระหัตถ์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว หรือภาพประกอบที่วาดโดยจิตรกรที่มีชื่อเสียง

๖. ความเกี่ยวข้องกับท้องถิ่นหรือบุคคลสำคัญ

- เป็นผลงานของผู้แต่งสำคัญระดับชาติหรือท้องถิ่น
- เคยเป็นสมบัติของบุคคลหรือสถาบันสำคัญ
- มีบันทึก ลายเซ็น หรือจดหมายกำกับจากเจ้าของเดิม

๗. หนังสือที่ออกในโอกาสพิเศษ

- งานพระราชทานเพลิงศพ
- งานพระราชทานกฐิน

- หนังสือที่ระลึกเปิดอาคาร อนุสาวรีย์
- หนังสือเนื่องในโอกาสครบรอบต่าง ๆ ของบุคคล หรือหน่วยงาน
- ๘. รายงานประจำปีของหน่วยงานต่าง ๆ
- ๙. หนังสือที่ได้รับรางวัลหรือได้รับการยกย่องว่าเป็นหนังสือดี
- การแต่งหนังสือถูกต้องตามหลักภาษาไทยในการประพันธ์ประเภทต่าง ๆ เช่น โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน นิทาน บทละครพูด
- การเรียบเรียงด้วยถ้อยคำภาษาที่สละสลวยมีวรรณศิลป์เป็นแบบอย่างในการเขียน
- หนังสือที่ผ่านการพิจารณาและคัดเลือกจากคณะกรรมการ องค์กร สถาบัน หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ว่าเป็นหนังสือที่มีคุณค่าในด้านใดด้านหนึ่ง เช่น เนื้อหา การเขียน การออกแบบ หรือ คุณประโยชน์ต่อสังคม
- ๑๐. สภาพทางกายภาพ
- ความสมบูรณ์ของปก กระดาษ หมึก ไม่มีความเสียหายที่ทำให้เนื้อหาอ่านไม่ได้
- สามารถดูระยะหรืออนุรักษ์ได้

มติที่ประชุม รับทราบและปรับแก้ไขเกณฑ์ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ฯ ดังนี้

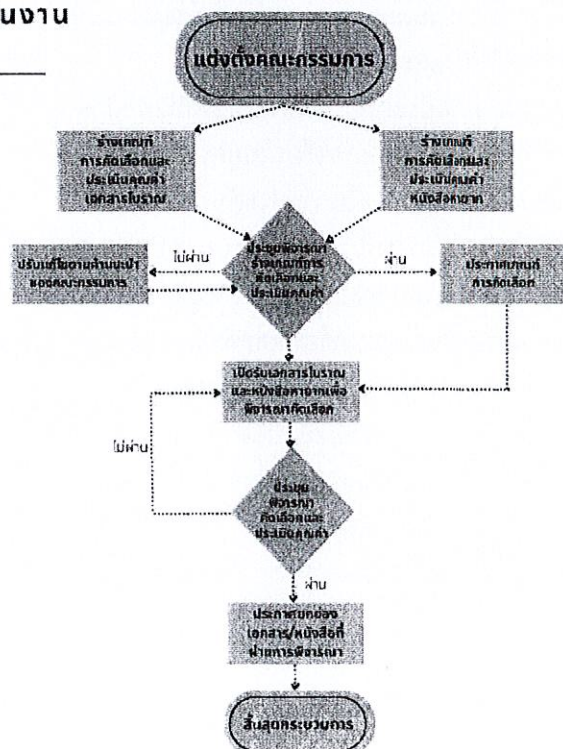
๑. อายุและความเก่าแก่ ให้คง “อายุเกิน ๕๐ ปี หรือมากกว่า” ไว้ และให้ตัดข้อความ “ขึ้นอยู่กับนิยามของหน่วยงาน องค์กร สถาบัน” ออก
๒. เกณฑ์บางข้อมีเนื้อคล้ายกันควรปรับให้อยู่ด้วยกัน และเหลือเกณฑ์เพียงแค่ ๕ ข้อเท่านั้น แล้วส่งให้คณะกรรมการพิจารณาก่อนการประชุมครั้งต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเสนอเพื่อพิจารณา

๔.๑ ผังงาน (Flowchart) การวางแผนการดำเนินงาน

การนำเสนอผังงาน (Flowchart) การวางแผนการดำเนินงานการคัดเลือก ประเมินคุณค่า เอกสารโบราณและหนังสือหายากเพื่อจัดพิมพ์เผยแพร่ “คลังปัญญาแห่งสยาม: คัดสรรเอกสารล้ำค่า” ดังภาพ

แผนผังการดำเนินงาน FLOWCHART

มติที่ประชุม รับทราบผังงาน (Flowchart) การวางแผนการดำเนินงานการคัดเลือก ประเมินคุณค่าเอกสารโบราณและหนังสือหายากเพื่อจัดพิมพ์เผยแพร่ “คลังปัญญาแห่งสยาม: คัดสรรเอกสารล้ำค่า” และมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. เพิ่มขั้นตอนการประชาสัมพันธ์เอกสารโบราณและหนังสือหายากที่ได้รับการพิจารณาคัดเลือกให้บุคคลภายนอกทราบลงในผังงาน (Flowchart) เช่น การจัดนิทรรศการ การจัดเสวนา หรือ อภิปรายเกี่ยวกับเอกสารโบราณและหนังสือหายากที่ได้รับการพิจารณาคัดเลือก

๒. กระบวนการทำงานต้องดำเนินการจัดทำร่างเกณฑ์การคัดเลือก ประเมินคุณค่าเอกสารโบราณและหนังสือหายากให้เสร็จเรียบร้อยภายในปี ๒๕๖๔ และภายในปี ๒๕๗๐ ประกาศเกณฑ์พร้อมทั้งเปิดรับเอกสารโบราณและหนังสือหายากเพื่อคัดเลือกและประเมินคุณค่า โดยเริ่มจากหน่วยงานภายในกรมศิลปากรทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคก่อน

๔.๒ ตัวอย่างแบบกรอกข้อความเพื่อประเมินคุณค่าเอกสารโบราณ

การนำเสนอแบบฟอร์มประเมินคุณค่าเอกสารโบราณ “คลังปัญญาแห่งสยาม: คัดสรรเอกสารล้ำค่า” คำชี้แจงสำหรับผู้ประเมิน:

๑. โปรดกรอกข้อมูลเบื้องต้นของเอกสารในส่วนที่ ๑ ให้ครบถ้วนเท่าที่ปรากฏหลักฐาน
๒. ในส่วนที่ ๒ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของเอกสารมากที่สุด (เกณฑ์คะแนน: ๕ = ดีเยี่ยม/สำคัญที่สุด, ๔ = ดี/สำคัญมาก, ๓ = ปานกลาง, ๒ = น้อย/ควรปรับปรุง, ๑ = น้อยที่สุด/ไม่สำคัญ, N/A = ไม่สามารถประเมินได้)

ส่วนที่ ๑ : ข้อมูลเบื้องต้นและรายละเอียดสารสนเทศของเอกสารโบราณ

๑. ชื่อเอกสารโบราณ (ไทย/บาลี/ขอม/อื่น ๆ):
๒. รหัสทะเบียน / เลขหมู่เอกสาร:
๓. ประเภทวัตถุ: [] สมุดไทยขาว [] สมุดไทยดำ [] คัมภีร์ใบลาน [] อื่น ๆ (ระบุ)
๔. รูปแบบการบันทึก: [] ลายเขียน/อักษรลายมือ [] มีภาพจิตรกรรมประกอบ [] อื่น ๆ
๕. ยุคสมัย / อายุทางประวัติศาสตร์ (โดยประมาณ):
๖. ประวัติความเป็นมา / ที่มา(Provenance):
๗. สถานที่จัดเก็บปัจจุบัน:

ส่วนที่ ๒ : เกณฑ์การประเมินคุณค่า (Evaluation Criteria Rubric)

รายการประเมินคุณค่าเอกสารโบราณ	๕	๔	๓	๒	๑	N/A
หมวดที่ ๑ : ระบุตัวตนและความแท้จริง (Identity & Authenticity)						
๑.๑ การระบุตัวตนชัดเจน: มีชื่อเรียก มีระบบการจัดหมวดหมู่ หรือลงทะเบียนในบัญชีของหน่วยงานเรียบร้อยแล้ว						
๑.๒ ประวัติที่มาที่พิสูจน์ได้: สามารถอธิบายที่มา ยุคสมัย ผู้สร้าง หรือเส้นทางการตกทอดมาถึงปัจจุบันได้อย่างมีหลักฐานน่าเชื่อถือ						

รายการประเมินคุณค่าเอกสารโบราณ	๕	๔	๓	๒	๑	N/A
๑.๓ ความเป็นชุดเอกสารที่สมบูรณ์: เป็นกลุ่มเอกสารหรือชุดจดหมายเหตุที่รวบรวมเสร็จสิ้นแล้ว มีขอบเขตเนื้อหาและเวลาเริ่ม-สิ้นสุดที่ชัดเจน						
หมวดที่ ๒ : คุณค่าและความสำคัญเฉพาะตัว (Significance, Style & Rarity)						
๒.๑ ความสำคัญทางประวัติศาสตร์และเนื้อหา: สะท้อนพัฒนาการทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม จุดเปลี่ยนสำคัญ บุคคลสำคัญ หรือประเพณีวัฒนธรรมอันทรงคุณค่า						
๒.๒ รูปแบบ สื่การเขียน และฝีมือช่าง: ตัวเล่มมีเอกลักษณ์ทางกายภาพ ลายมือประณีตสวยงาม มีการวาดภาพประกอบเชิงช่างชั้นสูง หรือเป็นนวัตกรรมการบันทึกเฉพาะยุค						
๒.๓ ความสำคัญด้านสังคม จิตวิญญาณ และชุมชน: มีความเกี่ยวข้องกับชุมชนในปัจจุบัน เป็นประจักษ์พยานในเหตุการณ์จำเพาะ หรือเป็นที่เคารพสักการะ						
๒.๔ ความหายาก (Rarity): เป็นเอกสารชิ้นเดียวที่หลงเหลืออยู่ (One of a kind) หรือเป็นประเภทวัตถุ/เนื้อหาที่หายากยิ่งในปัจจุบัน						
๒.๕ ความสมบูรณ์และสภาพวัตถุ: เนื้อหาและหน้าเอกสารมีความสมบูรณ์ค่อนข้างครบถ้วน ไม่ขาดหายจนเสียใจ ความสำคัญ และเอื้อต่อการนำไปจัดพิมพ์หรือศึกษา						
หมวดที่ ๓ : การบริหารจัดการและความเสี่ยง (Management & Risk Evaluation)						
๓.๑ ภาวะความเสี่ยงที่ต้องคุ้มครอง: เอกสารมีความเสี่ยงต่อการชำรุด สูญหาย หรือเสื่อมสภาพจากสภาพอากาศ การจับเก็บ หรือสารเคมีในเนื้อวัตถุ (ต้องการการดูแลเร่งด่วน)						

รายการประเมินคุณค่าเอกสารโบราณ	๕	๔	๓	๒	๑	N/A
๓.๒ สิทธิทางกฎหมายและการเข้าถึง: หน่วยงานมีสิทธิครอบครองตามกฎหมายอย่างถูกต้อง และมีความพร้อมในการทำสำเนาดิจิทัลเพื่อเผยแพร่ลดการสัมผัสเล่มจริง						

ส่วนที่ ๓ : สรุปผลการประเมินและข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

๑.สรุปผลคะแนน

- คะแนนรวมหมวดที่ 1 และหมวดที่ 2 (คุณค่าและความสำคัญ): คะแนน
(คะแนนเต็ม 40 คะแนน)
- คะแนนรวมหมวดที่ 3 (ภาวะความเสี่ยงและการบริหารจัดการ): คะแนน
(คะแนนเต็ม 10 คะแนน)

๒. สรุปความคิดเห็นของผู้ประเมิน (โปรดเลือกช่องที่ตรงความเห็นมากที่สุด)

- [] เหมาะสมอย่างยิ่งในการจัดพิมพ์เผยแพร่ และจัดทำสารสนเทศดิจิทัลเพื่อเผยแพร่สู่สาธารณะโดยเร็ว
- [] เหมาะสมในการนำเข้ากระบวนการอนุรักษ์ทางกายภาพอย่างเร่งด่วน (เนื่องจากมีคุณค่าสูง และมีความเสี่ยงต่อการชำรุดเสียหายสูง)
- [] ควรจัดเก็บในคลังเอกสารตามระบบปกติ และจำกัดการเข้าถึงเพื่อรอการประเมินซ้ำหากมีความพร้อม

๓. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อการอนุรักษ์หรือการจัดพิมพ์:

.....

.....

.....

ลงชื่อผู้ประเมิน:

ตำแหน่ง / ความเชี่ยวชาญ:

วันที่ประเมิน: / /

มติที่ประชุม รับทราบและปรับแก้ไขแบบฟอร์มประเมินคุณค่าเอกสารโบราณ “คลังปัญญาแห่งสยาม: คัดสรรเอกสารล้ำค่า”ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ฯ ดังนี้

๑. ส่วนที่ ๑ : ข้อมูลเบื้องต้นและรายละเอียดสารสนเทศของเอกสารโบราณ

- ข้อ ๓ ประเภทวัตถุ ให้เพิ่มประเภท “จารึก”

- ข้อ ๔ รูปแบบการบันทึก ปรับแก้ไขจาก “ลายเขียน/อักษรลายมือ” เป็น “อักษรลายมือ”

และเพิ่ม “อักษรภาษา” ว่าเอกสารโบราณชิ้นนั้นเป็นภาษาอะไร เช่น อักษรขอม อักษรธรรมอีสาน อักษรธรรมล้านนา อักษรไทยโบราณ เป็นต้น

๔.๓ หมวดหมู่หนังสือหายาก เพื่อใช้ในการคัดเลือกและประเมินคุณค่าหนังสือหายาก ดังนี้

- เบ็ดเตล็ดหรือความรู้ทั่วไป ประกอบด้วย ความรู้ทั่วไป พจนานุกรม สารานุกรม พืชรากันต์ วารสารศาสตร์ การพิมพ์ ชุมชนนิพนธ์
- ปรัชญา จิตวิทยา จริยศาสตร์ ศีลธรรม
- ศาสนา ศาสนาเปรียบเทียบและศาสนาอื่นๆ
- สังคมศาสตร์ ประกอบด้วย ปัญหาสังคม การบริหารสังคม รัฐศาสตร์ การเมือง การปกครอง เศรษฐศาสตร์ กฎหมาย รัฐประศาสนศาสตร์ การบริหารรัฐกิจ กองทัพ การศึกษา การพาณิชย์ การสื่อสาร การขนส่ง ประเพณี ขนบธรรมเนียม คติชนวิทยา
- ภาษาศาสตร์
- วิทยาศาสตร์ ประกอบด้วย คณิตศาสตร์ ดาราศาสตร์ ฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา พฤกษศาสตร์ และสัตววิทยา
- วิทยาศาสตร์ประยุกต์ หรือ เทคโนโลยี ประกอบด้วย แพทยศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ เกษตรศาสตร์ คหกรรมศาสตร์ การจัดการธุรกิจ วิศวกรรมเคมี การก่อสร้าง
- ศิลปกรรมและการบันเทิง ประกอบด้วย ภูมิสถาปัตยกรรม สถาปัตยกรรม ประติมากรรม มณฑนศิลป์ จิตรกรรม ภาพเขียน ศิลปะการพิมพ์ ศิลปะกราฟิก การถ่ายรูป ภาพถ่าย ดนตรี การบันเทิง นันทนาการกีฬา
- วรรณกรรม และวรรณคดี
- ประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์ ประกอบด้วย ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ การท่องเที่ยว ชีวประวัติ เครื่องราชอิสริยาภรณ์

มติที่ประชุม เห็นควรว่าไม่จำเป็นต้องนำหมวดหมู่หนังสือมาแบ่งเนื้อหาของหนังสือหายาก เพื่อใช้ในการคัดเลือกและประเมินคุณค่าหนังสือ โดยให้ยึดตามเกณฑ์การคัดเลือกและประเมินคุณค่าหนังสือหายากเป็นหลัก

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ (ถ้ามี)

การกำหนดการประชุมในครั้งถัดไปประมาณปลายเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๙

มติที่ประชุม รับทราบ เมื่อมีการกำหนดวันประชุมแล้วแจ้งให้ทราบต่อไป

ปิดประชุมเวลา ๑๔.๐๐ น.

นางสาววิภาณันท์ ลำงาม
ผู้จัดทำรายงานการประชุม

นางสาววันัสสุดา ดิษยบุตร
ผู้ตรวจรายงานการประชุม